

DN Mariagerfjord Årsberetning 2010

Denne årsberetning handler naturligvis om det, vi har haft med at gøre i vores lille del af verden.

Men alting hænger sammen og undertiden kan det være på sin plads at se tingene i et lidt større perspektiv.

Det handler om biodiversitet eller naturens mangfoldighed, som forarmes dag for dag med mærkbare konsekvenser for naturen og vores velfærd kloden rundt.

Godt 60% af jordens økosystemer er blevet forringet de seneste 50 år og ca. 33% af de arter, som er blevet vurderet, er truet af udryddelse. Mange vil måske sige, at det vel ikke står så slemt til i lille Danmark. Men det gør det faktisk. I snart 10 år har regeringen bevidst lukket øjnene og udeladt initiativer, der virker til at beskytte og fremme den biologiske mangfoldighed.

Mere end 100 år med dræning, inddæmning, afvanding, udretning, overgødsning, sprøjtegifte, millioner af svin, overfiskeri mm, har sendt naturen til tælling.

Resultatet er, at 50% af de danske åer, 2/3 af de danske søer og næsten 90% af fjordene og kystområderne har for dårlig vandkvalitet. Antallet af viber og agerhøns er faldet med henholdsvis 75 og 80 % og en ellers helt almindelig art som haren, findes nu på den danske rødliste over truede og sårbare arter.

På det seneste har vi set, at 120.000 ha brakjord atter er kommet under plov i dette land, hvor landbruget ellers er storforbrugere af jord.

I det små ser vi også her omkring, at småbiotoper på markerne og levende hegn forsvinder, så der er fri passage for landbrugets maskiner.

Vi har i år registreret en lang række §3 områder, som er blevet opdyrket, hvilket ikke er lovligt og det er anmeldt til kommunen. Vi ser undertiden også, at f.eks. overdrev vokser ud af sin beskyttelse og i disse tilfælde kan vi desværre ikke gøre noget som helst, hvis der er tale om privat jord.

Mange af de oplysninger, jeg her har nævnt, stammer fra en kronik af DN's præsident Ella Maria Bisschop-Larsen, som i slutningen af

oktober deltog i en verdensomspændende konference i Japan med det ene formål, at give naturens mangfoldighed en hjælpende hånd. Her i vores lille del af verden håber vi på, at også vi med vores indsats kan være med til at rette op på naturens forarmelse.

Fredninger

Alstrup Krat.

Efter en lang proces, der har varet op mod 10 år, er Alstrup Krat nu endelig blevet fredet.

Naturklagenævnet besigtigede området 18. august og fredningen er nu gennemført med den afgrænsning, som fredningsnævnet havde fastsat.

Dog er et lille areal i den nordlige del udtaget.

Desuden er skovdriften blevet lidt mindre restriktiv i det område, der ligger udenfor det egentlige kerneområde med oldtidsagrene

Det er især en kulturhistorisk fredning, der nu er en realitet, om end området også i høj grad har naturmæssige værdier.

Vi kan nu endelig være sikre på, at de ældgamle kulturspor, som vi finder her, vil blive bevaret.

Ajstrup.

Fredningen af kystarealer ved Ajstrup Bugt blev gennemført i 2001. I fredningskendelsen indgår en lang række plejemæssige krav, som desværre langt fra er opfyldt.

Vi har derfor skrevet til kommunen med en opfordring om, at området bliver plejet, som foreskrevet i fredningskendelsen og at der i denne forbindelse bliver lavet en plejeplan, som vi gerne vil medvirke til.

Det drejer sig bl.a. om et opholdsareal (overdrev), som er ved at gro til og som bør ryddes og afgræsses.

Strandengene øst for det gamle skovbryn i Havkær Skov er desuden fuldstændig groet til i selvsåede træer og anden opvækst. Også dette område skal ryddes og afgræsses.

Vi har længe været i gang med en formidlingsopgave for denne fredning i form af informationstavler, foldere og stimerkning. Vi havde i begyndelsen af september et møde med kommunen om dette og arbejdet er nu sat i gang i et samarbejde med DN og planen er, at området skal indvies i foråret 2011

Fredningen ved Kielstrup Sø bliver formentlig det næste område, der skal formidles på samme måde.

Vi er dog allerede temmelig langt med et stiforløb omkring Låenhus, som vil blive markeret med pæle og der vil blive anlagt to gangbroer over våde arealer, foruden at der vil blive lavet en folder.

Det er planen, at også denne sti vil blive indviet til næste forår.

I andre fredede områder, f.eks. Sem Hede, Kielstrup og Lindale, må vi rose kommunen for den pleje, man her har iværksat, selv om vi ikke mener, at det er fuldt tilstrækkeligt.

Til gengæld er der desværre også andre fredninger, der trænger til pleje, f.eks. Marienhøj Hede.

Klimakommune.

Det er nu næsten 2 år siden, kommunen og DN underskrev klimakommuneaftalen.

Aftalen indebar bl.a., at kommunen skulle reducere sit CO2 udslip med 2% om året.

Og hvordan er det så gået?

Ja, der er sket rigtig meget. Meget væsentligt er det, at den samlede CO2 udledning indtil nu er reduceret med 4,7%

I de kommende år vil kommunen investere mange ressourcer i at reducere energiforbruget.

I henhold til klimakommunestatusrapport og handleplan 2010 er der potentiale for at kunne reducere kommunens egen CO2 udledning med minimum 13% i perioden 2009-2013.

Vi må dermed sige, at målet er nået og vi vil gerne rose kommunen for den indsats, der er gjort.

Aftalen løber kun frem til udgangen af 2012, men vi håber og forventer, at kommunen vil forlænge aftalen, når vi når dertil.

Den lokale klimakonference, som vi afholdt i september sidste år, affødte jo en masse gode ideer, som vel ikke alle er kommet til udførelse endnu.

Forslagene blev fremlagt på det globale klimatopmøde i København i december, et møde, der må siges at være en total fiasko.

Der er næppe heller mange, der tror på, at de næste klimatopmøder vil føre til noget som helst.

Derfor er det så meget vigtigere, at de tiltag, der skal redde vores klima, opstår lokalt.

Og i denne forbindelse er klimakommune projektet en meget væsentlig faktor.

Hadsund Syd

Flere kystnære arealer i kommunen er – trods vore protester – blevet inddraget til parcelhusbyggeri. Nu var turen så kommet til Hadsund Syd.

Dette højtbeliggende område inden for kystnærhedszonen ønskede kommunen udlagt til godt 300 nye boliger.

Vi indsendte en lang, velbegrunnet klage til Naturklagenævnet over disse planer.

Efter vores opfattelse havde kommunen bl.a. ikke i tilstrækkelig grad redegjort for alternative byvækstmuligheder.

Samtidig var planen i strid med Regionplanens beskyttelsesinteresser, idet området i regionplanen var udlagt som kystnærhedszone A (mest beskyttet), naturområde, geologisk interesse- og beskyttelsesområde samt særlig værdifuldt landskab.

På det tidspunkt, planen blev fremlagt, var kommuneplanen endnu ikke vedtaget, hvorfor det var regionplanens bestemmelser, der var gældende.

Alle vores gode argumenter blev imidlertid forkastet af Naturklagenævnet, som godkendte kommunens plan.

Altså en tabt sag.

Men det var nu kun 1. halvleg.

Efter kommuneplanens vedtagelse var det nu ikke længere regionplanen, der var gældende.

Vi måtte derfor nu argumentere for, at lokalplanlægningen i Hadsund Syd var i strid med kommuneplanen – og planloven.

Vi kunne bl.a. påvise, at kommunen udlægger mere areal til byudvikling (boligformål) end der er behov for indenfor den 12 årige planperiode, hvilket er i strid med planloven og kommuneplanens retningslinie for principper om byudvikling.

Desuden var kommuneplanens udpegninger af værdifulde landskabsområder, geologiske beskyttelses- og interesseområder samt naturområder væsentligt ændret. Dette er både i forhold til den tidligere regionplan for Nordjylland, forslaget til kommuneplan og kommuneplantillæg 41. Der er endvidere uoverensstemmelse mellem de forskellige udgaver af retningsliniekortet.

Der er tale om en 6 sider lang klage, som jeg i øvrigt ikke her skal redegøre for i detaljer.

Kommunen har nu fået vores klage til udtalelse og vi afventer herefter Naturklagenævnets afgørelse.

Vand- og Naturplaner

Vand- og Naturplanerne er nu endelig 4. okt. – næsten 2 år forsinket – kommet i offentlig høring.

Forsinkelsen skyldes alene, at regeringen har trukket sagen i langdrag. Først skulle man have udarbejdet "Grøn Vækst" planen. Dernæst skulle man – efter krav fra landbruget – have reduceret den maximale kvælstofudledning fra 19.000 til 9.000 tons pr. år – og endda kun hvis der blev givet økonomisk kompensation.

Når det gælder landbruget, er der ikke noget krav om, at det er forureneren, der betaler.

Eksperter mener endda, at reduktionen i N-udledningen skal være min. 30.000 tons pr. år, for at nå målet for et rent vandmiljø.

Det er stærkt utilfredsstillende, at man i den grad har slækket på kravene.

Forslaget er i høring et halvt år og der forestår nu et større arbejde for os med at få læst de mange sider og få skrevet vores kommentarer.

Affaldsindsamling

Vores traditionelle affaldsindsamling, som sker i samarbejde med kommunen, blev afviklet 18. april.

Det er ret utroligt, at det år efter år skal være nødvendigt at opsamle folks henkastede affald.

Men hvis vi vil holde naturen fri for affald, der ofte er svært nedbrydeligt, er det altså noget, vi er nødt til at gøre.

I år har DN Mariagerfjord haft med 10 indsamlingssteder i Mariagerfjord kommune at gøre.

Resultatet var, at 275 indsamlere samlede 2385 kg affald, heraf 5730 dåser.

Tak til alle dem, der ville ofre et par søndagstimer på denne gode sag.

Stier

Jeg har allerede nævnt stiforløbene i Ajstrup og omkring Låenhus, som snart vil blive indviet.

Men vi er – i samarbejde med Grønt Råd – i gang med at etablere en lang række stier i Mariagerfjord kommune.

Senest er der i forbindelse med naturgenopretningsprojektet i Kastbjerg Ådal registreret flere stier her, som både går på langs og på tværs af ådalen.

På sigt er det tanken, at der skal blive et netværk af stier, der indbyrdes er forbundne.

F.eks. kan der etableres stier fra Kastbjerg Ådal til Mariager via Mosely og til Assens gennem Sem Hede og skovene syd for Assens, som så danner forbindelse til et stiforløb rundt om Mariager Fjord.

Det er et langvarigt projekt, som der ikke er sat tid på. Men alle de stier, der bliver registreret indsendes til kommunen, og vi håber på denne måde at kunne medvirke til, at stierne ikke bliver nedlagt.

Golfsagen

Kommune og golfklub har langt om længe erkendt at vilkårene omkring den "våde forbindelse" mellem en af søerne på golfbanen og et overdrev sydfor skal overholdes, og en 8 meters urørt zone er nu langt om længe etableret.

Derimod er tre andre problemer ikke blevet løst trods utallige henvendelser til både embedsmænd og politikere i kommunen + flere myndigheder.

Derfor har vi i oktober klaget til Statsforvaltningen over, at der trods en Naturklagenævnskendelse finder udslag sted ved hul nr. 17 selv om der kun er tilladelse til en fairway.

Desuden klager vi over, at der mere end 4 år efter kendelsen blev truffet, stadig ikke er etableret tæt, høj og skærmende beplantning ved hul 3.

I begge disse tilfælde mener vi ikke, at kommunen arbejder for, at Naturklagenævnets kendelser overholdes.

Det tredje forhold drejer sig om, at der imod alle oprindelige intentioner drives landbrugsdrift i det område, der er udlagt til golf. Landbrugsdriften finder sted i de såkaldte rough-områder, som er de områder på golfbanen med klart størst naturindhold. Vi mener ikke, at der er givet mulighed for dette, og i hvert fald har kommunen ikke informeret borgerne ordentligt om de ændrede vilkår.

På det seneste har Hobro Golf dog været mere imødekommende, og vi er p.t. inde i en mere konstruktiv dialog end vi længe har været.

Nyt renseanlæg

Mariagerfjord Kommune har sendt et forslag i høring, som går ud på at samle al vandrensning i eet anlæg, som skal udlede det rensede spildevand til Kattegat. Vores høringssvar er p.t. ikke afsendt, men vi støtter ideen om et nyt, stort renseanlæg, fordi det giver mere stabil drift med bedre rensning, miljøtilstanden i Mariagerfjord forbedres, der vil blive mindre kemikalieforbrug, bedre slamhåndtering og bedre udvidelsesmuligheder.

Der er foreslået to placeringer til det nye anlæg. Forslaget ved Buddum har vi ingen betænkeligheder ved, mens forslaget ved Øster Lovnkær ligger inden for kystnærhedszonen uden at der er en planmæssig begrundelse for nødvendigheden af dette. Endvidere kræver et renseanlæg ved Øster Lovnkær en terrænhævning på ca. 2 meter og området ligger tæt ved et internationalt beskyttet Natura 2000 område og derfor er vi mere betænkelige ved denne placering.

Ledningstraceet fra renseanlægget og ud i Kattegat vil ved anlæggelsen være generende for nogle naturområder tæt ved kysten, men vi mener, at problemerne kun opstår i anlægsfasen, og at fordelene ved hele anlægget er betydelig større end ulemperne. Hvis det rensede spildevand udledes ved mindst 4 meters dybde mener vi også, at problemerne ved dette er betydelig mindre end ved udledning af den samme mængde spildevand inde i Mariager Fjord.

Husdyrbrugssager

Husdyrbruggruppen har p.t. ingen oplysninger om hvor mange sager, der er behandlet af Mariagerfjord Kommune siden sidste Årsmøde, eller hvor mange der er på vej, men vi har på fornemmelsen, at der ligger en del mere end 50 sager og venter.

Mariagerfjord Kommune, som havde en meget restriktiv praksis for miljøtilladelser og -godkendelser til husdyrbrug, har på

landbrugsorganisationernes foranledning været i Miljøstyrelsens søgelys. Det resulterede i at Miljøstyrelsen gav kommunen 13 "tilkendegivelser", som efterfølgende af byrådet er blevet vedtaget som grundlag for fremtidig behandling af husdyrsager. Det har hidtil ikke påvirket DN Mariagerfjords klagesagsbehandling, da vi ikke mener "tilkendegivelserne" er i overensstemmelse med EU-direktiverne m.v.

Både kommunen og vi afventer de første retningsgivende afgørelser fra Miljøklagenævnet (MKN).

I årets løb har DN Mariagerfjord modtaget

- En §10 sag (under 75 DE)
- seks § 11 sager (mellem 75 og 250 DE, inkl. to § 16 sager=om udbringningsområder)
- fire § 12 sager (over 250 DE, de fleste med 500 – 1.000 DE)

Vi er desuden bekendt med, at der er tre § 12 sager (den tungeste med over 1.600 DE kvæg) under behandling, og at to sager er afgjort som "ikke godkendelsespligtige" (§ 19).

Overordnet betragtet er det et meget lavt antal. Mariagerfjord Kommune har da også opgivet at færdiggøre det antal sager inden 1/10-10, som ville berettige til en økonomisk præmie fra Staten. Siden sidste Årsmøde har DN Mariagerfjord fået afslag på genoptagelse af en gammel § 11 sag (nævnt i sidste års årsberetning). I en § 11 sag har MKN stadfæstet kommunens afgørelse, og vi har klaget over en § 11 + § 16 sag. Vi har klaget over alle fire § 12 sager, hvoraf en er genoptaget af kommunen med 3 gange så mange DE (svin). Den sag har nu ny høringsfrist den 17/12-10 og er den eneste uafsluttede sag i Husdyrbruggruppen.

DN Mariagerfjord tager af ressourcemæssige årsager fortsat kun begrænset notits af:

- Anmeldelser af dyrehold < 15 DE (vi får ikke anmeldelserne tilsendt)
- miljøtilladelser til dyrehold på 15-75 DE (= §10)
- afgørelser om ikke-godkendelsespligt (= §19)

Udover ovennævnte uafgjorte klager afventer DN Mariagerfjord stadig MKN's afgørelser af fem klager (en § 11 og fire § 12, alle tilbager fra 2008 (ingen uafgjorte klager fra 2009)).

Arv

Vi har modtaget en arv og ifølge testamentet skulle arven tilfalde den lokale DN afdeling.

Nu er det jo sådan, at lokalafdelingerne ikke har nogen kasse og ikke fører selvstændigt regnskab, så derfor tilfalder arv altid landsafdelingen.

Eftersom det udtrykkeligt var anført, at den skulle tilfalde den lokale afdeling, har vi forhandlet med DN's sekretariat, om man ikke kunne lave en ordning, så pengene kunne stå på en særlig konto, øremærket til aktiviteter i vores lokalområde..

Det kunne være et naturgenopretningsprojekt, en plejeopgave, et stiprojekt og meget andet..

Vi har endnu ikke fået endeligt tilsagn om dette.

Beløbet er formentlig på omkring 400.000 kr.

Sager fra Arden

Sidens sidste årsmøde den 24/11-09 har det været et stille år for DN Mariagerfjord Nord.

Nordgruppen har ikke været samlet i årets løb. Ganske vist forsøgte vi at indbyde til "nytårssammenkomst" på Løvdal Naturcenter i januar, men der kom så mange afbud, at mødet blev aflyst.

Medlemmer af gruppen gjorde en indsats ved valg mødet i Arden Kulturhus den 3/11-09 og ved Affaldsindsamlingen den 18/4-10, hvor borgmesteren samlede affald sammen med spejderne i Arden, og hvor Borgerforeningen i Arden rensede Naturlegepladsen og Vejrholt Mose. Der har ikke været sager, som har krævet at gruppen mødtes.

Proceduren har været at undertegnede har "skannet" sagerne og i nogle tilfælde (ca. 5) sendt dem ud til gruppen til kommentering. Kommentarer har der kun været et par stykker af.

Vi har en uproblematisk lokalplan i Rostrup, og ca. 15 landzonesager, hvoraf vi har klaget og tabt to (jagthytte i Tisted Nørskov og stuehus på Fuglegårdsvej).

Vi overvejede at klage over nedklassificering af Gl. Møldrupsvej, men det gjorde naboerne.

I fire tilfælde har vi på baggrund af borgerhenvendelser været på besigtigelse og henledt kommunens opmærksomhed på overtrædelser af forskellige love og bestemmelser. Vi kender ikke resultaterne. Der har været en enkelt besigtigelse med Fredningsnævnet

Endelig har der være enkelte andre uproblematiske henvendelser og småsager, som vi har taget os af.

Sager fra Hobro

Stiforbindelsen i Østerskoven, Hobro: Naturklagenævnet bestemte hvilken linieføring stien skulle have, men ejeren lagde sag an mod Naturklagenævnet. Denne sag blev afgjort i sommeren til natuklagenævnets fordel og dermed også efter vores ønske. Kommunen har nu politianmeldt ejeren for ikke at etablere den pålagte sti.

DN har fortsat grønt partnerskab med kommunen om plejeforanstaltninger af kommunens skove. Der har i det forløbne år

været arbejdet specielt med Østerskoven, Hobro. Man er nu nået frem til hvilke plejeforanstaltninger man vil sætte i gang.

Det er planen, at man her i vinter vil fjerne uønsket underskov i egeskoven og at man til foråret vil afgræsse området.

Lokalplan Digterparken blev af os anket – det vil sige, vi foreslog en indskrænkning af lokalplanområdet. Vi har her et område med et net af diger, der er § 3 beskyttet –diger der mindst er fra 1800 tallet. Vi har også et bevaringsværdigt stykke natur, med hvidtjørn i digerne og et indtryk af fortidshistorie. Det er helt ubegribeligt, at man ikke vil bevare dette område, der giver en flot indgang til byen. Området var da også i den tidligere regionplan udpeget til særlig værdifuldt landskab. Desværre gav Naturklagenævnet os ikke ret i vores anke.

Sager fra Mariager

Kongsdal. I forbindelse med byggemodning af nyt lokalplanområde ved Kongsdal opdagede vi, at et levende hegn af hvidtjørn var blevet fjernet – foruden at der var lavet nogle terrænenændringer – til trods for at lokalplanen tydeligt angav, at det ikke var tilladt. Kommunen har nu pålagt entreprenøren at retablere hegnet, men det tager jo lang tid, før det igen er vokset op i samme højde som før – og i mellemtiden har villagrundene fået udsigt.

Fladbjerg. Vi blev i sommer gjort opmærksom på, at der på en parcel i Fladbjerg var sket en rydning af sivvækst og opfyldning ud i fjorden. Dette var i strid med strandbeskyttelseslinien og Miljøcentret har nu givet ejeren pålæg om at retablere området.

Gunderup. SNS gav i 2009 tilladelse til råstofgravning i fredskov i Gunderup. Vi ankede denne tilladelse, idet vi fandt området både landskabsmæssigt og biologisk af betydelig interesse. Bl.a. skråner området ned mod et vådområde og kildeområde for den højt målsatte Østerkær Bæk. Gravningen ville efter vores opfattelse afskære dele af vandårerne til dette §3 område. Naturklagenævnet gav os desværre ikke medhold.

Naturture og andre arrangementer.

Vi vil gerne have, at befolkningen får mulighed for at opleve vores smukke natur og vi lægger derfor stor vægt på, at arrangere naturture. I år har vi i alt haft 11 naturture til mange forskellige lokaliteter, bl.a. Glenstrup Sø/Kongsvad mølle, Ajstrup, Kastbjerg ådal, Onsild ådal, Store Blåkilde og Vester Lounkær.

Desuden har vi sammen med By og Land arrangeret 2 foredrag om Bynatur og Udviklingen i det åbne land.

Afslutning

Dette var en del af de sager, vi har beskæftiget os med i år. Vi har fremhævet de væsentlige, men mange andre sager har også været behandlet.

Jeg skal til slut gøre opmærksom på, at Danmarks

Naturfredningsforening til næste år kan holde 100 års jubilæum.

Foreningen er vokset fra at være for en lille eksklusiv kreds til at være en folkelig bevægelse med stor tilslutning.

Jubilæet vil blive markeret med mange forskellige arrangementer – og vi vil også her i Mariagerfjord Kommune yde vores bidrag.

På bestyrelsens vegne

Ole Guldborg